

μὲν πλουσίοις, τίμιον δὲ καὶ ἀπαραιτητὸν τοῖς πτωχοῖς· ποιητὴρον ποιηταῖς, ῥήτορειν, ἀνάγκη δ' ἀναπόδραστος τοῖς μετοίκοις τῶν ἀνατολικῶν καὶ μεσημβρινῶν χωρῶν, τοῖς ἐκχαυνιμένοις ὑπὸ τῆς θερμότητος· χρίμα, ὅτι περὶ ὧμιν ἡ καφετοφέρει ὡς ἀναπόσπαστον σύντροφον τὴν δκυηρίαν καὶ τὴν ἀδόμησχίαν» (σελ. 264 Τόμ. Α').

Ωφελεῖ ὁ καφὲς πρὸς τὰς ναυτίας καὶ διαρροίας, πρὸς τὰς νερικὰς καλουμένας κεφαλαλγίας ἢ καρηβαρίας ὅταν δὲν πάλι ἡ καρδία οὐδὲ τὸ αἷμα ἀναρρέει εἰς τὴν κεφαλὴν, πρὸς τηνευρικὸν καλούμενον ἄσθμα ἐμπειρικῶς, πρὸς τοὺς διαλείποντα πυρετοὺς μετὰ τῆς λινήνς μάλιστα διδόμενος· ωφελεῖ τοὺς πλυσάρκους καὶ φλεγματικοὺς, τοὺς γέροντας καὶ ἀδυνάτους τοὺς ὑπνηλούς, νωθρούς κτλ. κτλ.

Ἔως ἐδῶ ἦτο, φίλτατε ἀναγνῶστα, τὸ πρὸς τὸν καφὲ ἐγκυμιον· ἵσως μὲν νομίσῃς ὑπερβολικόν· ἀλλ' ὁφείλω νὰ σοὶ εἴπω τὸ πράγματι ἔχω καὶ ἰδιάζουσάν τινα ὑπόληψιν εἰς τὸν καφὲ, διὸ ἀληθῶς ἔχει τὴν καλωσύνην ἐνίστε νὰ μ' ἀπαλλάττῃ προθύμῳ μικρᾶς τινος καρηβαρίας, ἀν ποτέ τις μικρὰ τοιαύτη ἐπέλθῃ. Ἀλλ' ὡς πᾶσα κατάχρησις οὕτω καὶ ἡ τοῦ καφὲ βλάπτει τὸ στόμαχον καὶ τὸ σῶμα ἐν γένει· ἵδη δὲ βλάπτει τοὺς πάσχοντας τὴν καρδίαν ἐν γένει καθ' ὅλας τὰς ἡλικίας ἀμφοτέρων τηγενῶν, τοὺς σφριγῶντας καὶ τοὺς προδιατεθειμένους εἰς διάρρηκας καὶ ποικίλα παθήματα καταρροϊκά. Περίεργον ὅτι παρὰ τοιούτοις θεωρεῖται ωφελιμώτατος ὁ καφὲς, εἴτε κατάχρησις τοῦ γένηται εἴτε χρῆσις.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ τοῦ καφέ· εἰς σὲ δὲ, φίλτατε ἀναγνῶστα, ἀφίεται· ἡ εὐμενής κρίσις περὶ αὐτοῦ ἡδη, ὅπότε προτεύω ὅτι καὶ ἐπὶ σὲ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττὸν ἐπέδρασε ὅμοιως ὁ κύαθος, ὃν πρὸ μικροῦ ἀπερούσφησας, ἐπόμενος τῇ ἐπιμέρουσῃ.